

Fakulta výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně

akademický rok 2013/2014

**Vysokoškolská kvalifikační práce (ateliérová práce)
posudek vedoucího**

Jméno a příjmení studenta: Ondřej Bílek

Název práce: Torzo

Posudek: Ondřej Bílek rozpracoval ve své diplomové práci sochu, ve které spojil tradiční sochařskou formu, tj. zobrazení fragmentu lidského těla, tedy torzo s žánrovým tématem zvířat. Zvíře ale necituje proto, aby zdůraznil žánr a pracoval s žánrem jako s motivem, ale naopak zvíře má v této práci důležitější místo – zvíře je tu v pozici člověka. Vybral proto primáta gorilu a její tělo realisticky vymodeloval právě jako torzo – cituji ze slovníku k odkazu torzo – „ Slovo dostalo svůj specifický význam "neúplné sochy" v renesanci, v souvislosti se zájmem o antické sochy, které se často zachovaly jen jako torza. V tomto smyslu pak z italštiny přešlo do jiných evropských jazyků. V pozdější době sochaři (například Auguste Rodin torza přímo vytvářeli, protože trup bez hlavy není individualizován, nepředstavuje určitou jednotlivou osobu, nýbrž muže nebo ženu vůbec.

V širším a přeneseném smyslu se používá také pro věci neúplné a zkomolené, jako je torzo zabitého člověka v kriminalistice nebo torzo stromu. Torzo může znamenat také nedokončené nebo zčásti ztracené literární či vědecké dílo.“ Tolik odkaz na Wikipedii.

V této diplomové práci má torzo podobu Rodinovskoy myšlené sochy, tedy těla neindividualizovaného jedince. Modelace je ale realistická, nerodénovská. Záměr polidštit nebo zdůraznit blízkost zvířete k lidem je právě tímto zdůrazněn. Samozřejmě kdyby vymodeloval k tělu i gorilí hlavu určitě bychom nebyli schopni vyčíst z výrazu obličeje gorily nic víc než to, že se třeba zlobí nebo je spokojená. Mimo tuto základní mimiku vyjadřující emoce by ale nebylo pro nás možné, tak jako u portrétu člověka sledovat, že tvář je zajímavá souměrností, vysoko nasazeným nosem, oblouky obočí nebo výrazně vykrojenými rty. Tím, že autor zvolil torzo, nechává nám ale představu, že by to stejně jako u realistické sochy člověka možné bylo. Tak jako si renesanční sběratelé a umělci při pohledu na vykopaná torza antických soch představovali jejich původní podobu a idealizovali si svět a dobu, ve které tyto sochy vznikaly, můžeme si při pohledu na torzo gorily představovat i dobu nebo společnost, ve které je člověk schopný vnímat sebe jako jednu z mnoha bytostí na této zemi. Ve filmu se podobnému tématu věnuje hodně sci-fi a nebo i fantasy filmů s tím, že ale musí vždy dodržet strukturu lidského příběhu, aby dokázaly oslovit diváky. Na rozdíl od toho socha má sice mnohem menší diváckou obec, ale zase mnohem širší prostor pro vyprávění v sochařských formách. Sochař není řízený příběhem a časem, a tak může rozvinout představy do mnohem širších podoby, než umožní vyprávěný příběh. Aby to ale autor pomocí sochy dokázal, musí mít sochařskou formu dokonale pod kontrolou a dobře zvládnutou.

Čím realističtější formu používá, tím musí být i přesnější ve sdělení. V soše Torzo je právě toto dobře zvládnuté. Přesná realistická forma a jednoduché gesto torza vedou k jasnému sdělení. Tak jako sochařské torzo lidské postavy pracuje ať cíleně nebo pod tíhou času a různých poškození s tím podstatným co zůstává tak i Ondřejovo

zvířecí torzo vytahuje ze zvířete to nejpodstatnější co, nás spojuje. Tělo a část končetin by při trochu větším posunu byly zaměnitelné s postavou některých lidí. Je dobré, že socha nesklouzává do grotesky a nebo ironie a drží si stále vážnost. Stejně tak i jeho busta, kterou na podobné téma vytvořil již dříve. Hlava orangutana usazená na klasicistním soklu odlitá do bílého acrystu s lidskýma očima. Oči byly vytvořené jako zcela naturalistické oční protézy z barevného skla. I přes to, že zaměňování lidí za zvířata bylo zábavné téma společnosti tak busta působí vážně. To samé se mu daří i v jeho diplomové práci. Torzo není nějakou legráckou, ale vážnou a krásnou sochou. Práci Ondřeje Bílka hodnotím stupněm A.

M. Gabriel